



MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Agenția Națională de Administrare
Fiscală



Str. Alexandru Ivasiuc, nr. 34-40, sector 6
București, CP 060305
Tel./ fax : 021/ 3155858; 021/3138251
Email: vama@customs.ro

Informare privind implementarea sistemului de trasabilitate a produselor din tutun

Sistemul de trasabilitate al produselor din tutun trebuie să fie funcțional până la data de 20 mai 2019 pentru țigarete și pentru tutunul de rulat în țigarete, iar până la data de 20 mai 2024 pentru toate celelalte produse din tutun (ex. țigară (trabuc), cigarillos, produse din tutun care nu ard).

Sistemul de trasabilitate a produselor din tutun face obiectul prevederilor art.15-16 din Directiva 2014/40/UE privind produsele din tutun (Directiva Tutunului -TPD), care a fost transpusă în România prin Legea nr. 201/2016.

Prin Directiva 2014/40/UE se pun în aplicare, printre altele, dispozițiile Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru controlul tutunului, respectiv ale Protocolului FCTC (art. 8), ratificat de Uniunea Europeană, intrat în vigoare la 25 septembrie 2018 și care prevede un regim global de urmărire și trasabilitate a produselor din tutun.

Directiva 2014/40/UE prevede că toate pachetele unitare de produse din tutun introduse pe piață trebuie să fie marcate cu un **identificator unic** pentru ca circulația acestora să fie înregistrată.

Legislația UE privind trasabilitatea produselor din tutun, publicată în Jurnalul Oficial al UE, în data de 16 aprilie 2018: **Regulamentul delegat (UE) 2018/573, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/574, Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/576**

Sistemul de trasabilitate prevăzut de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/574 se va aplica tuturor produselor din tutun fabricate în UE, precum și celor fabricate în afara UE, în măsura în care sunt introduse pe piața Uniunii Europene.

Identificatorul unic permite ca toate pachetele unitare de produse din tutun introduse pe piața să fie înregistrate și urmărite pe întreg teritoriul UE, iar în același timp, **elementele de securitate** conținute de timbru permit autorităților competente ale statelor membre să verifice autenticitatea produselor din tutun.

Principalele etape:

- Fiecare stat membru trebuie să numească un emitent de identificatori unic în cadrul sistemului de trasabilitate pentru produsele din tutun.

Prin HG nr.1020/2018, publicată în M.Of./15.01.2019, România a desemnat ca entitate emitentă de identificatori unici - **emitent de ID, Compania Națională "Imprimeria Națională" S.A**, care a obținut la data de 21.02.2019 **codul unic de identificare- LECNI**, ca emitent de ID

(în conformitate cu standardele ISO/IEC Organizatia Internațională de Standardizare/Comisiei Electrotehnice Internaționale 15459-2:2015);

Producătorii și importatorii vor obține, în urma unei cereri *de emiteră a IU la nivel unitar* (art. 9 din Reg 574/2018), de la emitentul de ID desemnat, identificatorii unici (coduri alfanumerice) pentru pachetele unice și pentru ambalajele agregate (la cerere, art 10-13 din Reg.574/2018). Aceste coduri pot fi utilizate într-o perioadă de 6 luni de la data primirii lor de către operatorul economic (art. 5 din Reg 574/2018);

- Producătorii și importatorii vor obține de la emitentul de ID desemnat „**codurile de identificare**” ca operatorii economici (art 15 din Reg 574/2018);

- Producătorii și importatorii vor solicita de la emitentul de ID desemnat, emiterea unui **cod de identificare al utilajului** de împachetat, *fiecare utilaj este identificat printr-un „cod de identificare al utilajului”* (art 18,19 din Reg 574/2018);

- Operatorii economici vor obține de la emitentul de ID desemnat „**codurile de identificare al unității**” (art. 16-17 din Reg 574/2018). Toate unitățile, de la fabricare până la primul punct de vânzare cu amănuntul, inclusiv, sunt identificate printr-un „cod de identificare al unității” generat de emitentul de ID competent pentru teritoriul în care se află unitatea;

Aceste coduri de identificare sunt necesare pentru a solicita identificatorii unici și, de asemenea, sunt necesare pentru a transmite informațiile către sistemul de depozite.

Sistemul de depozite

Fiecare producător și importator de produse din tutun va trebui să încheie un contract cu un furnizor de stocare a datelor - "**depozit primar de date**" pentru a stoca datele de trasabilitate legate exclusiv de produsele lor (Reg. delegat 573/2018 privind elementele principale ale contractelor de stocare de date) și art. 24 din Reg 574/2018.

Acest contract va fi transmis Comisiei Europene (SANTE-TT-SW@ec.europa.eu), mai multe informații link-ul: https://ec.europa.eu/health/tobacco/tracking_tracing_system_en

Comisia Europeană va examina fiecare proiect de contract, în special în ceea ce privește independența și capacitatea tehnică, iar apoi le va aproba sau le va respinge. În absența unui răspuns din partea Comisiei în termen de trei luni, contractul și furnizorul vor fi considerate aprobate.

Dintre furnizorii principali de depozite primare de date Comisia Europeană a desemnat ca **furnizor depozit secundar de date compania Dentsu Aegis Network Switzerland AG.**

Depozitarul secundar va stoca toate datele din sistem, inclusiv cele stocate în diferitele depozite primare și va oferi autorităților o imagine de ansamblu asupra tuturor mișcărilor produselor. Produsele din tutun (în principal, pachetele de țigarete) vor începe să fie marcate cu identificatori unici, coduri, ce vor fi scanate și înregistrate, începând cu data de 20 mai 2019, pe tot parcursul lanțului de aprovizionare, de la fabrică la primul punct de vânzare cu amănuntul.

- Identificatorul unic (codul) (care nu depășește 50 de caractere) (art. 8 din Reg 574/2018) se aplică pe pachet la momentul producerii și conține, printre altele următoarele informații:
- locul de fabricare;
 - o unitatea de producție;
 - o utilajul utilizat;
 - o descrierea produsului;
 - o piața de destinație pentru vânzarea cu amănuntul;
 - o ruta de transport preconizată;

- în cazul importului, importatorul din Uniunea Europeană;
- producătorii sau importatorii adaugă marca datei și a orei.

Fiecare operator economic din lanțul de distribuție a tutunului va trebui să își adapteze sistemele operaționale și logistice pentru a respecta cerințele prevăzute privind trasabilitatea și să pregătească și să evalueze modul în care va decurge operațiunea de scanare a produselor din tutun: (țigăretele și tutunul de rulat în țigărete roll-your-own) ce va influența activitatea curentă, de ex. sosirea și expedierea produselor dintr-o unitate către următorul operator economic.

Amintim prevederile Legii nr. 201/2016, art. 15 alin.9: *Producătorii de produse din tutun au obligația de a oferi tuturor operatorilor economici implicați în comerțul cu produse din tutun de la producător până la ultimul operator economic înainte de primul punct de vânzare cu amănuntul, inclusiv importatori, depozite și întreprinderi de transport, echipamentele necesare pentru înregistrarea produselor din tutun achiziționate, vândute, depozitate, transportate sau altfel manipulate. Echipamentele respective sunt capabile să citească și să transmită datele înregistrate prin mijloace electronice la o unitate de stocare de date în temeiul alin. (10).*

Operatorii economici implicați în comerțul cu produse din tutun înseamnă de la producător până la ultimul operator economic (înainte de primul punct de vânzare cu amănuntul), inclusiv importatorii, depozitele și companiile de transport. Toți operatorii economici trebuie să fie pregătiți cu echipamentul necesar (software-ul și Hardware-ul - scannerul) pentru a putea scana produsele din tutun (pachetele de țigărete și roll-your-own) și să transmită datele înregistrate către sistemul de depozite (depozitul de date primar/router) în conformitate legislația în vigoare.

- Datele scanate referitoare la ambalajele agregate și mișcare se vor transmite sistemului de depozitare prin intermediul unui "router" (art. 24 din Reg UE 574/2018 *un serviciu de direcționare instituit și administrat de furnizorul sistemului de depozite de date secundare*)

- Operatorii economici care nu sunt producători și importatori trimit informațiile înregistrate prin intermediul router-ului, care le transferă depozitului de date primar ce deservește producătorul sau importatorul ale cărui produse din tutun sunt vizate. O copie a acestor date este transferată instantaneu depozitului de date secundar (art. 29 alin (4) din Reg. UE 574/2018).

- În vederea **pre-înregistrării** datelor necesare ale operatorilor economici și unităților angrenate în producția, distribuția și comercializarea produselor din tutun, Emitentul de ID, "**Imprimeria Națională**" pune la dispoziția tuturor operatorilor economici site-ul **<https://ridis.ro>**.

Procedura de pre-înregistrare a fost demarată și se va desfășura până când sistemul va deveni operational. Această pre-înregistrare presupune completarea a două formulare distincte (unul pentru operatorii economici, iar ulterior altul aferent unităților, dacă este cazul) de către operatorii economici și de către operatorii primelor puncte de vânzare cu amănuntul. Formularele conțin câmpurile prevăzute în Anexa II (Capitolul II, Secțiunea 1, 1.1. și 1.4 din Reg.UE 574/2018).

Preînregistrarea nu presupune alocarea codurilor unice de identificare. Acestea din urmă vor fi alocate automat, la momentul lansării sistemului de trasabilitate la nivel national și transmise tuturor operatorilor economici pe adresa de e-mail comunicată de aceștia în

formularele de preînregistrare (atât a operatorilor economici, cât și a unităților). Totodată, la momentul lansării sistemului, vor putea fi înrolate și utilajele, precum și restul operatorilor economici sau unităților ce nu au reușit să asigure preînregistrarea lor.